

ZSKSS
POVERJENIŠTVO ZA PROGRAM

SKAVT POMAGA SVOJEMU BLIŽNJEMU IN NAREDI VSAK DAN VSAJ ENO

DOBRO DELO

Zbirka izhaja kot plod dela voditeljev Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov v podporo vzgojnemu namenu 2005-2008, ki se glasi:

»V ZSKSS bomo v letih od 2005 do 2008 z ozaveščanjem o skavtskih koreninah vzgajali v dejavne skavtinje in skavte.«

Prevedel in priredil: Matevž Strgar

Lektoriranje: Nataša Kovačič

Slika na prvi strani: Nataša Kovačič

Vir knjižice Dobro delo: <http://www.inquiry.net/ideals/deeds/index.htm>, 5.1.2006

© ZSKSS, Zrinjskega cesta 9, 1000 Ljubljana

DOBRO DELO

Od skavtov ne bi smeli pričakovati, da bodo svoje služenje razkazovali na paradah, dobro pa bi bilo, če bi skavtski voditelji, starši in drugi spodbujali fante in punce v delanju dobrih del in učenju razlikovanja med običajnimi obveznostmi in drugimi opravili ter dejanskimi dobrimi deli.

Sebičnost je skoraj že svetovno zlo. Gotovo ga skavtstvo presega, kar dosega prek razvoja služenja drugim. Vsakodnevno dobro delo je pomemben faktor v razvijanju navade služenja in odnosa take misli, ki bo premagala sebičnost.

James E. West, 1928

V srcu skavtstva je dobro delo, ki ga lahko imenujemo tudi motivacijska sila skavtskega gibanja, zaradi česar je tako zelo pomembno skavtom, organizacijam in družbi na splošno. Pomembno je, da razumemo vse, kar zares pomeni, kakor tudi kako najbolje spodbujati njegovo izpolnjevanje in prepoznati njegove vrednote.

KAJ DOLGUJEMO DOBREMU DELU

Skavtstvo je v druge dele sveta, v tem primeru v Ameriko, prineslo nesebično, v dobrem duhu storjeno dobro delo nekega neznanega angleškega dečka. Dogodek, ki se ga vsako leto spominjajo v ameriški skavtski organizaciji, se je zgodil takole:

William D. Boyce, založnik iz Chicaga, resen poslovnež, se je izgubil v osrčju londonske megle. V svoji zmedi je pogledoval sem ter tja. Cestni pobalin, ki je opazil njegovo zadrego, je pristopil, pozdravil gospoda Boyceja in dejal: »Vam lahko pomagam?«

Gospod Boyce mu je odgovoril: »Če bi mi pomagal najti tale naslov, bi mi bil v veliko pomoč.«

Mladenič je zelo bistro spet salutiral in dejal: »Gospod, sledite mi« in ga nemudoma peljal na kraj, kamor si je gospod Boyce želel.

Potem je gospod Boyce, značilno za popotnike, izvlekel svojo denarnico in fantu ponudil šiling. Deček je takoj salutiral in dejal: »Gospod, jaz sem skavt. Skavti ne sprejemajo napitnin za usluge.«

Mož je začudeno pogledal: »Kaj si dejal?«

Skavt je ponovil in nato dodal: »Ne veste, kdo so skavti?«

Dejal je: »Ne, bi pa rad izvedel.«

Deček mu je rekel: »Sledite mi.«

Skavt je gospoda Boyceja počakal, da je opravil delo, zaradi katerega je prišel v London, nato pa ga odvedel v pisarno sira Roberta Baden-Powella. Boyce je s

seboj v Ameriko pripeljal poln tovornjak tiskovin, ki je jih je prejel pri Baden-Powellu. Šel je v Washington in s svojim dobrim prijateljem gospodom Livingstonom, ki je bil kasneje petnajst let predsednik ameriških skavtov, ustanovil ameriško skavtsko organizacijo BSA.

Ameriški skavti so začeli svoje delo leta 1910, leta 1916 pa je bila v kongresu podpisana zvezna ustanovna listina. Iz leta v leto je skavtstvo raslo in milijoni ameriških fantov so prejeli evangelij dobrega dela v svoje vsakdanje življenje.

KAJ JE DOBRO DELO?

Dobro delo je prostovoljno dobro dejanje drugim. Skavte je potrebno spodbujati, da so pozorni na stvari, ki jih je treba opraviti, in jih pripraviti, da te stvari naredijo brez, da bi jih kdo za to prosil. Še več, mladim mora vsakdanje dobro delo preiti v navado, ob tem pa jim je treba pomagati razlikovati med dolžnostmi in dobrim delom.

Opravljanje običajnih obveznosti doma ni dobro delo; dobro delo je večja, sijajnejša stvar – dobro delo je pravzaprav način življenja, v katerem služenje bližnjemu postane glavni ključ, je prostovoljno dejanje. Če boste mlade spodbujali, da jim taka dejanja postanejo navada, boste filozofijo dobrega dela spravili v pogon v njegovem življenju.

Takšen proces je proces vzgoje in ne bo dosežen brez skrbnega načrtovanja in večkratnega predstavljanja bistva dobrega dela v različnih vrstah okoliščin. Če boste sami pripravljali dejavnosti z vsakovrstnimi primeri, ki bodo mladim pomagali dojeti idejo in izkusiti tisti sijajni občutek resničnega dobrega dela.

VRSTE DOBRIH DEL

Dobra dela lahko razvrstimo v različne razrede. Izpolnjevanje šolskih obveznosti je dolžnost in ne dobro delo. Le-tega izkaže skavt, ki je pozoren na svojo okolico in opazi stvari, ki jih je potrebno postoriti, in se na primer prostovoljno javi za služenje hišniku, učitelju ...

Javna dobra dela vključujejo razna manjša dejanja (poberemo bananin olupek na pločniku, odstranimo razbito steklo ali žebelje ipd. z ulice, poberemo papirček, opozorimo pristojne, da ulična svetilka ne sveti, opozorimo na smeti na cesti ...), vendar pa ta dejanja niso dobro delo, temveč naša dolžnost.

Skupinsko dobro delo pomeni, da gremo pomagat nekemu skavtu pri njegovem delu in mu pomagamo izpolnjevati skavtske obveznosti. Obisk voda oziroma čete

z namenom pomagati pri signalizaciji, prvi pomoči ali drugih skavtskih delih in pomoč skavtskemu voditelju pri delu nečesa, kar ne vključuje njegovih rednih opravil, sestavlja odlično dobro delo.

Obstajajo tudi dobra dela v cerkvi in dobra dela za živali, javna dobra dela in neomejeno število osebnih dobrih del. Večina skavtov ne govori rada o svojih osebnih dobrih dejanjih, tako da jih je k temu potrebno spodbujati.

Dobra dela se razlikujejo glede na situacijo. Poskušali bomo našteti in razdeliti predloge, ki bi vašim skavtom pomagali pri opravljanju dobrih del. Najpomembnejša stvar je vedno imeti v zavesti idejo dobrega dela pri vsem, o čemer razmišljate in načrtujete, ter ji dati določeno mesto in čas, sicer bo kmalu postala površna in bo bolj škodila kot koristila. Izogibajte se nagradam za dobra dela. Svojim skavtom recite:

»Naredite nekaj za drugega in radost ob dobro opravljenem služenju bo dovolj velika nagrada.«

Navada opravljanja dobrih del nima konca poti, po katerih lahko gre. Komajda je kje kakšen dan ali ura, dogodek ali situacija, kjer ni priložnosti, da bi naredili dobro delo. Bistvo je, da skavtom pomagamo odkrivati takšne možnosti in da se resnično veselimo in iz priložnosti potegnemo največ, kar je mogoče.

Merilo za veličino dobrega dela bi moralo biti za vsakega skavta ravno tako težko, kot je odpoved drugemu kosu torte.

Pomagajmo milijonom skavtov osvojiti navado delanja dobrih del!

JAVNA DOBRA DELA

Javna dobra dela imajo zelo visoko vrednost urjenja v državljskih vrednotah. Državljska odgovornost, ki jo ima vsak od nas do naše skupnosti, se najjasneje kaže skozi praktična dobra dela v tej skupnosti. Skavti so bili v tolikšno pomoč, da so bila cela mesta odvisna od njihovega sodelovanja v najrazličnejših situacijah (ob naravnih nesrečah idr.). Tu je naštetih nekaj konkretnih predlogov ter tudi nekaj dejanskih dobrih del, ki so jih opravili:

- uspešno zaključili kampanjo za odstranitev podgan
- očistili zasnežene ceste
- popravili most in cesto v okrožju

- očistili javni zdraviliški dom
- zgradili pločnik dolg dve ulici
- izdelali in postavili tristo uličnih znakov
- raznosili literaturo za vse organizacije, ki delajo na družbenem področju
- očistili ceste žeblicev in razbitega stekla
- pomagali odstraniti iz mesta več kot 300 000 konzerv in 3000 starih gum.

KAJ JE BOLJŠEGA OD VEŠČINE VODA KOT BOŽIČNO DOBRO DELO?

Pod javna dobra dela sodijo tudi možnosti služenja gasilcem in policijskim postajam, prav tako pomoč na prireditvah. Tu je nekaj stvari, s katerimi so skavti pomagali gasilcem:

- pogasili nevaren ogenj
- nosili hrano gasilcem na dveh velikih požarih
- pomagali pogasiti ogenj in celo noč stražili, ko je med burjo pogorel senik, in tako rešili druge stavbe
- namesto gasilske inšpekcije pregledali mesto
- pomagali pri požaru cerkve, omejili dostop do območja in razpostavili skavte na bližnjih strehah
- pomagali odstraniti živino iz ogrožene stavbe in jo potem, ko jo bil ogenj pogašen, privezali nazaj
- pomagali gasilcem pospraviti pogorišče.

Tako kot gasilci so tudi policijske postaje poklicale na pomoč skavte. V nekem mestu so jih vpoklicali kot nadomestni policijski oddelek. Župan in policija so bili nenehno zasuti s pritožbami čez objestneže, ki so streljali ptice, razbijali okna in delali drugo nadlego. Nekaj užaljenih meščanov je želelo te male nasilneže težko kaznovati, celo poslati v popravni dom, župan pa se je domislil drugega načina, kako iztrebiti zločin, ki je bil zelo resničen, kot je priznal.

Poslal je po skavtskega voditelja in nekaj vodnikov.

»Hočem, da ste vi moja posebna policija,« je dejal. »V tem mestu je nekaj zlobnih fantov in želim, da jih spravite v red. Nočemo jih aretirati in iz njih narediti zločince. Želimo, da odrastejo v dobre može, ki si bodo želeli postaviti iste cilje, h katerim tudi vi težite. Vi fantje, lahko z njimi naredite več, kot vsa policija tega sveta. Imejte oči odprte in mi vsake toliko časa poročajte, če boste naleteli na fanta, s katerim ne boste mogli narediti, kar sem vam naročil. Povejte mi njegovo ime, da bomo videli, če vam lahko pomagamo usmeriti ga na pravo pot.«

Skavti so rade volje prevzeli nalogo in obljubili, da se bodo potrudili po svojih močeh.

Našteti je nekaj dobrih del za policijsko postajo:

- šteli avtomobile za državno cestno službo
- usmerjali promet na mestnih ulicah, okrožnih sejmih in na shodih ipd. prireditvah
- na prehodih za pešce pazili na šolske otroke
- ob cerkvah parkirali avtomobile
- pomagali nadzorovati množico ob mestni paradi
- pomagali pri obveščanju o novih prometnih predpisih
- služili za informiranje javnosti pri uporabi novih prometnih znakov
- raznosili varnostna opozorila po mestu.

Na shodih so se skavti izkazali za veliko pomoč. Tako so se organizatorji lažje posvetili programu.

- na konvenciji za učitelje opravljali kurirska dela
- na gasilski konvenciji pomagali kot vodiči
- pomagali pri postavitvi božične jelke na trgu
- pomagali kot varnostniki na atletskem tekmovanju
- pomagali na nešteto načinov na sejmu
- organizirano pomagali mestnim oblastem boriti se proti različnim vrstam mrčesa, kot na primer moljem, gosenicam, komarjem, majskim hroščem, kobilicam ...
- lansko pomlad naredili popis dreves v celem mestu, ki pokriva 40 kvadratnih kilometrov, razdeljenih na okrožja. Vsaka četa je bila odgovorna za določeno področje. Skavti so drevesa šteli in jih razvrščali po vrstah. Delo so opravljali pod nadzorstvom gozdarskih inšpektorjev. Rezultat raziskave je hvalevredno doprinesel mestnim poročilom. Drugi rezultati so bili dvig interesa v mestu za njegova drevesa pri skavtih in drugi javnosti ter velik del državljanske vzgoje za mlade, ki so bili pripravljeni pomagati. Ti se učijo darovati svoj čas, misel in interes velikemu javnemu dobremu, ki zadeva celotno skupnost.
- Mestna uprava je želela imeti kompletno štetje vseh vrst vozil v obeh smereh, na vseh glavnih cestah med konicami od 8. do 9. in od 17. do 18. ure popoldne. Na vsaki izmed 107 točk v mestu in okolici sta bila postavljena dva skavta, ki sta štela vse vrste vozil ob teh urah. Delo je bilo nenavadno dobro opravljeno in točno.

Nekaj drugih navedenih dobrih del:

- dostavili 22000 prospektov za župana, ki je skavtski voditelj
- odkrili in vsa močvirnata mesta v mestni okolici poškopili proti komarjem

- med čistilno akcijo in tednom varstva pred požari so skavti preverili vsa dvorišča in napisali pisno poročilo o 250 nevarnostih, ki so jih kasneje preiskali in odpravili
- izvidniki in vodnice so celo leto opravljali prometno varstvo na nevarnem prehodu pred šolo
- četa je odstranila ves regrat v mestnem parku in na trati pred sodiščem, ker je imel vrtnar, vojni veteran, leseno nogo in ni mogel poklekniti, da bi opravil to delo
- v veliko mestnih izložbenih oknih obesili opozorila o strupenem bršljanu in skupaj z njimi navodilo, kako se mu izogniti in ga zatreti
- organizirali in usmerjali lov na zaklad na noč čarovnic ter tako zaposlili 125 mestnih fantov brez enega samega izgreda
- četa pomagala na mestnem kopališču kot reševalci z vode
- za mestno upravo tri mesece poleti šteli avtomobile
- zgradili, pobarvali in skrbeli za ducat mest za sežiganje v kraju in vsako soboto pod nadzorstvom gasilskega inšpektorja sežigali smeti
- na železniški postaji sprejeli 6000 delegatov in jih pospremili na njihove hotele in domove
- v močnem sneženju, ki je popolnoma onemogočil mesto, so skavte takoj poklicali na pomoč. Izkopali so več kot tristo električnih omaric in naredili prehod do njih. Županov povzetek njihove pomoči je bil takle:
»Nobeno dobro delo ni trenutno tako dobro, kot pomoč mestu, da se znebi snega.«

1. *Očistite dovoz in ulico pred hišo, kjer živite, in pred vašim skavtsko sobo.*
2. *Očistite najbližji vodni hidrant.*
3. *Poskrbite, da bo najbližji odvodni kanal očiščen snega in ledu.*
4. *Pomagajte najbližjim sosedom.*
5. *Skavtski voditelji so zadolženi, da ta ukaz spravijo do skavtov. Najboljši državljani odmetava sneg brez čakanja na druge.*

- vsi izvidniki in vodnice so bili postavljeni za namestnike gasilcev in so se udeležili štiritedenskega gasilskega tečaja pri poveljniku gasilcev
- pobrali 192 kilogramov žebeljev in 61 kilogramov stekla z ulic. Zabeležili 103 neočiščenih točk in jih sporočili mestni upravi.
- prebarvali 17 telefonskih drogov, da so nanje lahko pritrdili protipožarne alarmne naprave
- zavarovali zapuščene parcele, jih očistili plevela, jih zravnali, postavili ograjo in igrišče za vse otroke v soseščini
- zgradili in nadzirali javno drsališče za majhne otroke

- četa je opravila 2400 ur prostovoljnega dela za krajevno skupnost
- zbrali, popravili in prebarvali 1399 igrač ter jih dostavili po domovih
- kot agenti pomagali za Starševsko-učiteljsko organizacijo. Odkrili smo vse revne družine našega okoliša in na razne načine pomagali 79 ljudem s hrano, oblekami, knjigami, kurjavo in prostovoljnim delom.
- pomagali prenesti knjižnico s 5000 knjigami iz ene stavbe v drugo
- pomagali najti dva duševno bolna, ki sta se izgubila iz lokalne bolnišnice
- zbrali 4563 konzerv in jih 1000 nato sortirali za ptičje hišice, ostale pa prepeljali na mestno smetišče
- po kratkem tečaju v gozdni šoli posadili 15000 dreves na novi mestni farmi
- pobrali več kot 50000 kosov igel v tednu proti drogam. Lokalna banka je kasneje razstavila velik del zbirke v svojem bančnem izložbenem oknu.

IN KONČNO ...

Dobra dela so ogrodje in motiv posebnih akcij v javnosti. Sledi opis, kako je neko javno dobro delo zraslo v velik dogodek, s katerim so vsi sodelujoči ogromno pridobili. Tu je navedeno le kot predlog, kaj vse se lahko naredi z idejo dobrega dela, če ta pade v iznajdljive roke. Ena vrsta dobrih del je zbiranje praznih pločevink, druga pa je čiščenje mesta.

KONZERVIRANJE KONZERV

Kako so to naredili skavti iz Dubuque

Tisti, ki gojijo sadje o svoji proizvodnji, pravijo: »Kar moremo pojemo, kar pa ne, konzerviramo.«

Skavti iz Dubuque v lowi pa so pametnejši od sadjarjev. Njihovo geslo je:

»Pojemo, kar konzervirajo, ko ne morejo in potem konzerviramo konzerve!« Ne glede na to, kako skrbno je bila vsebina konzerv pripravljena in zaprta, je prazna embalaža prava nadloga za zdravje, če leži na tleh. Skavti iz Dubuque pod pokroviteljstvom Zdravstvene organizacije, nekega kluba, časopisnih hiš in vseh zainteresiranih za čisto mesto, so ukazali, da je potrebno mesto očistiti pločevink. Otrokom, ki bi prinesli največje število starih konzerv na mestno zbirališče, ki so ga postavili na zapuščenem zemljišču blizu poslovnega centra mesta, so obljubili nagrado. Nekdo je vsak dan med šestdnevni projekt vse nadzoroval in beležil količino in izdajal potrdila zanje. Vsi otroci, skavti ali ne, so se lahko udeležili tekmovanja.

Med projektom so v šoli s pomočjo Zdravstvene organizacije organizirali predavanje o nevarnih odpadkih. Skavti so hodili po mestu s transparenti. kot so:

»konzervirajte konzerve«, »konzerve so dom komarjev« in »očistite Dubuque – skavti vam bodo pokazali kako.«

Na okno lokalne skavtske skupine so namestili gojilnico za komarje. Naredili so jo iz luknjaste tkanine in jo namestili na okno. Na drugo stran so namestili steklo. Na začetku je gojilnica vsebovala tri prekate umazane vode. Dva prekata sta bila napolnjena z neprečiščeno vodo iz močvirja v okolici mesta, zadnji pa vodo iz stare konzerve z zapuščenega zbirališča konzerv.

V vodi iz močvirja so se začele razvijati vse vrste mikroskopskih živalic, v vodi vzeti iz stare pločevinke, pa so se v nekaj dneh začele razvijati ličinke, ki so se kasneje razvile v velike komarje, vključno z vrsto, ki prenaša bolezn. Ta razstava je seveda privabila marsikatero oko in mestni časopisi so vsak dan namenili kar nekaj prostora rasti bakterij in ličink komarjev.

Vsako noč so skavti gojilnico prekrili z oljem in jo zažgali, da bi uničili vsako organsko življenje, ki bi se lahko razvijalo. Ko so ognjeni zublji pomorili vse, kar je bilo v pločevinkah še nevarnega, so jih polili še z zajetno dozo apna.

Akcija se je zaključila na sobotno popoldne z več kot 56000 zbranimi pločevinkami.

Pločevinke so bile vseh možnih vrst od majhne škatlice za poper, do velike konzerve za prašek. Zmagovalec v zbiranju je zbral več kot 14000 pločevink – neverjetna številka za enega fanta! Drugi pa je zbral nekaj manj kot 7000 pločevink.

Akcija pa se še ni zaključila. Pločevinke je bilo potrebno še stisniti, da v njih ne bi ležala voda, ki bi privabljala mrčes. Mestni otroci so bili povabljeni na stiskanje konzerv na sobotno popoldne. Na ducate se jih je odzvalo klicu in kaj kmalu je vseh 56000 konzerv izgledalo kot zbirka kovinskih palačink. Neki deček jih je pohodil neverjetnih 50 v samo petih minutah! Tovornjaki mestne smetarske službe so nato pospravili ostanke na mestno smetišče.

Pa še nekaj predlogov za druga javna dobra dela:

- projekt »Iztrebimo podgane«
- cestni predpisi
- osvežilni šotor z napitki na plaži
- akcija protipožarnega osveščanja
- policijsko varstvo v parku ponoči
- javno zbiranje daril za revne ob božiču
- boj proti zajedalcem
- zbiranje odpadkov
- sajenje dreves
- akcija pravilne hoje po mestu
- akcija proti pljuvanju
- izdelovanje ptičjih hišic za mestne parke

- akcija čiščenja mesta.

SKUPINSKA DOBRA DELA

Cilj, h kateremu moramo težiti z delanjem dobrih del, je dobro mišljenje, pri čemer je pomembno odlično timsko delo v služenju, ki bi moralo biti vedno prisotno pri skupinskem dobrem delu. Načrtujte jih v svojih tedenskih srečanjih in še preden ga izvedete, naj bo že pripravljeno naslednje. Tu je nekaj predlogov skupinskih dobrih del:

- šest tednov skrbeli za dolžnosti čistilke, ki je zbolela, da bi rešili njeno plačo
- delili hrano revežem na božični zabavi prirejeni zanje
- sodelovali na razstavi zastav ob dnevu državnosti
- sodelovali na državnih paradah, srečanjih in shodih
- pomagali dobrodelnim ustanovam pri njihovem delu po vsej državi
- ljudem razložili pravilno izobešanje zastav
- okrasili ulico za praznik občine
- nedavno je grozna nevihta podrla drevo na dvorišče neke vdove. Razrezali in razsekali smo ga na polena in ga spravili v kurilnico za zimo.
- montirali telefon in plačali napeljavo za neko ubogo žensko, privezano na posteljo zaradi bolezni – to je bila njena edina komunikacija z zunanjim svetom
- »Naša četa prevzame vso pomoč pri opravilih za starejše občane. Po en fant vsak dan in občasno še skupina seka drva za zimo in čisti njihova dvorišča.«
- skupina naših skavtov je brala nekemu oslepelemu dečku vsako sobotno popoldne
- Našli dečka, ki je pobegnil od doma, zbrali denar, da smo ga poslali domov in ga vključili v lokalno četo skavtov, kjer je kasneje postal vodnik.
- pomožne skupine – v vsaki po trije skavti so pomagale hišniku ob sobotah v šolski stavbi, ker so nam prijazno odstopili prostore za naša srečanja in letno razstavo
- tri starejše skavte posodili četi z manj voditelji, da so pomagali kot inštruktorji ali pomočniki voditeljev, dokler se četa ni postavila na noge
- na zadnji strani cerkvene trate posadili čudovit vrt; zelenjava je bila namenjena družinam v stiski
- zbrali in uredili čudovito knjižnico v revnejšem predelu mesta, ker knjižnica ni imela dovolj sredstev
- odkrili tihotapsko mrežo in njihovo oporišče en kilometer in pol od mesta

- priključili brezžični telefonski priključek za recepcijo v otroški bolnišnici in jo vzdrževali
- trideset skavtov je izmenjaje nudilo umetno dihanje šestnajstletnemu dečku, ki si je zlomil vrat v plitki vodi, in mu rešili življenje potem, ko je reševalna ekipa bila že utrujena in je obupala
- v sodelovanju z drugimi četami začeli na področju mesta projekt za iztrebljenje podgan; projekt je bil tekmovalnega značaja. V dnevnem časopisu smo poročali o uspehu.
- dostavili vabila za cerkvene prireditve, in sicer peš od hiše do hiše ter ga osebno izročili tistemu, ki nam je odprl
- Morda je v vaši četi kdo, ki si ne more privoščiti kroja, ker vse svoje prihranke varčuje za pomoč svoji ovdoveli mami ali družini. Zberite denar in mu ga kupite.
- v skupinah se izmenjujte pri pomoči invalidom ali slepim, da bodo lahko prišli do zdravnika ali ven na zrak in sonce.

DOBRA DELA V CERKVI

Ena najboljših poti, da izkažemo pripadnost ustanovi, ki nas podpira, je spodbujanje skupinskih in osebnih dobrih del v tej ustanovi. To pripomore k dobrim odnosom in zanimanju. Tu je nekaj predlogov, bodite pa vedno pozorni, kje boste lahko našli še kakšno točko, kjer lahko pomagate.

- načrtovali in zabetonirali dostop do cerkve
- četa je naredila cvetlične lonce za okrasne cvetlice in jih postavila na cerkvena okna
- pomagali pri dežuranju v cerkvi
- pomagali pri vodovodnih opravilih
- nasadili okrasno grmičevje in poskrbeli za cerkveni vrt
- postavili velikonočni ogenj, nasekali drva za peč, vsak teden čistili cerkev
- Karitasu pomagali pri razdeljevanju oblačil
- raznosili plakate za župnijski dan
- organizirali akcijo zbiranja in prodaje starih revij ter izkupiček namenili cerkvi za poplačilo dolgov
- za cerkvijo zgradili igrišče za odbojko za naše prezaposlene očete
- v kroju stregli na večerji, ki jo vsako leto organizira naša župnija, in po njej pomili vso posodo
- izdelali smo lične oglasne deske in table za vse razrede veroučne šole
- kupili novo zastavo za cerkev in postavili primeren drog

- lokalni Karitas pomagali z zbiranjem oblek; zbrali štiri tone in pol oblačil ter razdelili 12000 knjig.

DOBRA DELA ŽIVALIM

Otroci imajo radi živali in pogosto lahko človek marsikaj izve o drugem, če jih navdušujemo za delo z živalmi. Poskusite!

Vsak skavt naj bi bil pripravljen pomagati ptici ali drugim živalim v težavah. To ni samo njegova dolžnost, ampak privilegij, da je zmožen razumeti žival in ji tako pomagati. Skavt je prijazen in je prijatelj tudi živalim. Skavt postavlja zavetja in krmilnice za ptice pozimi. Kjer bi drugače v njegovem okrožju lahko ptice poginile od mraza, bo tja redno nastavljal drobtinice.

Z ostalimi iz svoje skupine primerno ukrepa, ko najde izgubljenega psička, mačko ali kako drugo žival in jim poišče dom.

S svojim ali s kužkom svojega prijatelja vadi prvi pomoč, da bi bil pripravljen za resnične težave. Skavt zna oskrbeti kokoškino zvito nogo in kanarčkovo poškodovano krilo in ve, kaj storiti za katerokoli žival v težavah. Nobenega živega bitja ne bo brez potrebe ubil ali poškodoval, ampak se bo trudil pomagati in zaščititi vse oblike življenja.

Da bi dobro izpolnjeval šesti skavtski zakon, se pri strokovnjakih uči, kako izdelati ptičjo hišico, krmilnice in kako delati vse ostale stvari.

- Za prepelice zaradi snega izdelali ptičje hiške in ptice skozi dolgo hladno zimo redno hranili, kar nam je pomagalo pri proučevanju ptic
- po mestu naredili popis psov
- nahranili ptice, ki jih je zasul sneg
- nek skavt je pomagal poškodovanemu psu, za kar je dobil medaljo Društva za zaščito živali
- padlemu konju pomagali na noge
- obvezali in naravnali smo zlomljeno pasjo taco
- osvobodili kravo, ki se je zapletla v žičnato ograjo
- psu smo izdrli trn iz tačke
- ustavili neke fante, ki so metali kamne v psa
- rešili smo muco, ki so jo mučili neki pobalini, in zanjo smo našli primeren dom
- zgradili ptičje krmilnice, ki jih zdaj redno oskrbujemo, še posebej pozimi
- pomagali društvu za zaščito živali
- postavili smo štirideset veвериčjih hišic v mestnem parku in veveriice celo zimo hranili z lešniki
- pokopali smo pokončanega psa, ki smo ga našli na avtocesti

- našli dom za potepuške mačke.

OSEBNA DOBRA DELA

Najpomembnejše pri filozofiji opravljanja dobrih del je, da mlade usposobimo, da bodo neprenehoma oprezali za priložnostjo za dobro delo, ne da bi kdo sploh vedel za to. Lahko jih imenujemo tudi dobra dela na skrivnem. Ko skavt doseže to stopnjo, lahko rečemo, da mu je dobro delo zlezlo pod kožo.

- Nek skavt se je javil, da bo opravil vsa gospodinjska dela, ko je bil njegov skavtski kolega v bolnišnici, njegova mama pa je morala na delo
- poskušajte pomagati svojim bratom skavtom pri kontrolnih nalogah (ne plonkati seveda!), domačih nalogah in pri osvajanju veščin
- skupaj z vašo skupino za kakšnega reveža ali osamljenega v bolnici ali doma plačajte naročnino na Skavtiča

NACIONALNA DOBRA DELA

Navada delanja dobrih del lahko s pomočjo tisoče in tisoče skavtov v vaši državi omogoči konkretno akcijo preko služenja državi. Kot nacionalno gibanje je združenje Boy Scouts of America (ameriški skavti) v preteklih letih opravilo veliko nacionalnih dobrih del, ki so velikega pomena in so zdaj že s samim obstojem in svojim delom v pomoč pri krepitevi narodne zavesti, ki je neprecenljiva. Smisel tega je, da tudi VAŠA skupina prispeva delec v teh velikih nacionalnih nalogah, kot del vašega dobrodelnega izobraževanja.

Med vojno so skavti pomembno pomagali vladi s prodajo osvobodilnih obveznic in hranilniških znamk ter z iskanjem letalskih črnih skrinjic. Leta 1925 je bilo dobro delo na vrhuncu. Tu je nekaj predlogov za vas:

- na vse možne načine pomagajte pri volitvah, tako z glasovanjem kot z malenkostmi, da bodo volitve dobro potekale
- zaščitni prvi ukrepi vseh vrst so velikega nacionalnega pomena.

Eden velikih problemov današnjega sveta je ohranjanje gozdov. V ZDA so se prvotne gozdne površine v velikosti 82200000 hektarjev zmanjšale na približno 46300000 hektarjev. Tri petine podrtega gozda se izgubi. V petih letih od 1916 do 1920 je bilo 160000 gozdnih požarov, ki so uničili več kot 56000000 hektarov gozda, povzročili smrt stotine ljudi in uničili mnoge domove ter divje živali. Ogromne količine dreves so posekane za komercialne namene, velik problem pa je obnavljanje z novim pogozdovanjem in preprečevanjem požarov. Z

organiziranjem izobraževalnih projektov za ohranjanje gozdov, s pogozdovanjem in s promoviranjem gozdnih projektov lahko skavti pomagamo pri čudovitem nacionalnem služenju.

- Pomagate lahko z ohranjanjem divjih cvetic
- skrbite lahko za zaščito redkih ptic in drugih divjih živali – tudi s popisom po državi
- skrbite za iztrebljenje plevela
- posadite kakšna spominska drevesa.

KAKO LAHKO V SKUPINI SPODBUJAMO DOBRA DELA?

Skavtski voditelj iz Kansasa nam daje naslednja priporočila:

- voditelji veliko govorijo o dobrih delih tudi izven skavtskih srečanj
- med obredom obljube vsakega skavta posebej vprašamo, ali obljubi, da bo vsak dan naredil vsaj eno dobro delo
- voditelji včasih pohvalimo kakšno zares pomembno dobro delo, seveda ne da bi razkrili imena skavtov, ki so ga naredili
- nikoli ne odklonimo klica na pomoč
- skupina vsako leto na začetku leta ponudi pomoč ostarelim in bolnim, da jim zastoj pomaga pri opravilih, košenju trave, delu na vrtu, sajenju dreves, prinašanju knjig iz knjižnice, spremljanju do cerkve itn. in jih obvesti, kje lahko stopijo v kontakt s skavtskim voditeljem, ki bo nato poslal skavta na pomoč
- na oglasni deski vsak teden izobesimo dobro delo tedna
- na vodovih srečanjih se pogovarjamo o učinkovitosti dobrega dela
- pozorni smo na to, da kdo ne izkorišča ideje dobrega dela in je ne vsiljuje skavtom. Tako smo gotovi, da se, ko je naloga dokončana, v skavtu oglasi glas: »Super je nekomu takole pomagati« in ne »Vesel sem, da je za mano in upam, da bodo naslednjič poklicali koga drugega, preden se obrnejo name.«

V SRCU DOBREGA DELA JE ZLATO PRAVILO

Skoraj nemogoče je podati dober program za spodbujanje osebnih dobrih del, saj nikoli ne pride priložnost, da lahko isto dobro delo opravimo dvakrat. Vendar večina skavtov dela dobro. Veliko staršev in prijateljev mi pripoveduje o spremembah, ki se dogajajo v skavtih potem, ko se pridružijo lokalni skavtski skupini. Pokažemo jim, kako zabavno je spotoma pomagati kakšnemu prijatelju.

DOBRA DELA ZUNAJ

Naslednja dobra dela bi morali delati vsi skavti. To so tista, ki jih izvajamo zunaj in ne v prostorih.

- Skavt je previden z ognjem in ga ne postavlja tam, kjer bi lahko zažgal drevo ali grmičevje, prav tako ne postavlja ognjev v zaščitениh območjih; ko odhaja, še enkrat preveri, da ne bi prišlo do uničevalnega gozdnega požara in svoj ogenj previdno pogasi.
- Skavt je previden s steklom. Nikoli ne razbije steklenice ali kozarca v gozdu ali na ulici, kjer bi se lahko kdo porezal. Ve, da bi lahko kakšna nedolžna oseba ali otrok ali tudi žival stopila na razbito steklo in bila pohabljen za celo življenje.
- Skavt vedno ščiti drevesa, nikoli ne zarezuje vanje. Zanj je drevo božja stvaritev, ki mu ne smeš roke in telesa zarezati niti odrezati. Petdeset let traja, da zraste drevo, zato jih izkušeni skavt varuje, saj so njegovi prijatelji.
- Skavt varuje divje cvetlice in gozdne rastline. Ne puli jih niti jih ne trga. Prijateljice so mu, ki ga pozdravljajo pomlad za pomladjo na istem skrivnem kraju, ki je poznan le redkim.
- Skavt spoštuje tujo lastnino. Ne krade, ne uničuje, niti ne poškoduje stvari, ki pripadajo drugim. Če gre skozi vrata, jih zapre tako, kot jih je našel. Na potepu se izogiba nedovoljenemu prečkanju posestev. Spoštuje pravice drugih.
- Skavt je dobrodošel izletnik na deželi. Ne kriči in ne povzroča hrupa na svoji poti. Tih je, državljan, ki ga kmetje radi volje sprejmejo, ko spet pride.

VODOVA DOBRA DELA

Naš minister, Karitas, Rdeči križ in podobne organizacije nas obveščajo o potrebnih pomočih. Včasih gremo na dobrodelni potep. (Na enega se na primer odpravimo takoj po pustni soboti, ko se zamašijo kakšni cestni kanali. Pomagamo po svojih najboljših močeh, kakor znamo.) Našim skavtom tudi nosimo brošurice o dobrem delu.

NENAVADNA DOBRA DELA

Nekaj zelo učinkovitih akcij gašenja so v Maridenu izvedli skavti.

»Mesto Meriden obdajajo prelepi gozdovi, ki so bili prej večkrat tarča številnih požarov, ki so goreli tedne do časa, ko jih je pogasil dež. Zadnjih nekaj let so skavti skrbeli za te gozdove in preprečevali požare v njih. Državni požarni varnostnik in načelnik gasilcev sta skavtskemu načelniku določila mesto mestnega požarnega varnostnika. Ko je prijavljen požar, se naroči gasilno vozilo in skavti z gasilnimi aparati, ki jih zagotovi država, odhitijo na mesto požara. Fantje tako opravljajo neverjetno delo pod zelo težkimi pogoji. Če kdo meni, da je lahko soočiti se z nepredvidljivim ognjem, z listjem in štori, naj preživi kakšno uro ali več na pobočju gorečega hriba in se poskuša boriti z velikimi ognjenimi zublji.

Skavtski načelnik Roberts pravi, kako jim gre delo: »Imamo dobro organizirano obveščevalno mrežo in sodelujemo s šolami. Če ogenj izbruhne med šolskim poukom, je skavtom (kolikor jih potrebujemo) opravičen izostanek na zahtevo skavtskega načelnika, ki je mestni požarni varnostnik. Gasilni aparati so shranjeni v kleti mestne hiše, kamor nemudoma prihitijo. Pripelje se tovornjak in v kratkem času so naše požarne linije na mestu. Nekaj delov te vojske je v dveh divizijah »prve bojne linije«, ki uporabljajo cedre s katerimi gasijo. Drugi dve diviziji ju kmalu zamenjajo, da se vsaka divizija za kratek čas oddahne. Pri svojem delu uporabljajo tudi grablje, s katerimi delajo pot, da se prebijemo naprej, in tako preprečimo, da bi ogenj preskočil dalje. Drug oddelek ima na skrbi brentače in vedra, vodo pa iz bližnjega jezera ali potoka preskrbuje brigada vodarjev. Naš zadnji ogenj je bil viden štirinajst kilometrov od tu. Požarni varnostnik iz Bristola nam je telefoniral, da bi se pozanimal, če smo ga opazili. Sedeminštirideset skavtov smo v kratkem času imeli na prizorišču. Pol ure kasneje je uro in pol kasneje naznanil konec akcije.«

DOBRA DELA POZIMI

- Pozimi zbiramo dračje in drobne veje iz gozda za ostarele ali pomoči potrebne
- sekamo in skladamo drva na priročno mesto za tiste, ki tega ne morejo sami početi
- skrbimo, da so poti okrog skavtskih domov in domov njihovih sosedov očiščene snega
- skrbeli za peč in pepel v skavtski kleti in tam, kjer težava v sosedovem domu kliče po dobrem delu
- skrbeli, da so bili hidranti vedno dostopni in očiščeni snega
- skrbeli za ptičje hišice in za krmilnice, kjer so bile zimske ptice

- bili pozorni na to, ali se je kakšen konj ali žival izgubila iz ograde, in te živali nahranili, da ne bi zmrznile
- ko je bilo potrebno, smo svoje veščine, kot na primer vodovodarstvo, uporabili za dobro delo
- na drsališču označili nevarne točke
- ob vznožju strmih pobočij skrbeli za varnost otrok
- nadomeščali cerkvenega hišnika in skrbeli za peč, ko je bilo to potrebno
- posodili drsalke in sanke otrokom, ki si tega ne morejo privoščiti

na drsališču so neki skavti skrbeli za varnostno postajo in v njej namestili dovolj dolgo vrv, ene ali dvoje sani in nosila ter druge reševalne aparature, da so bili pripravljeni za uporabo, če bi se komu pod nogami udrl led. Kjer je bilo mogoče so se skavti menjavali med urami drsanja.

KAJ PRAVI BI-PI?

»Ne smeš se hitro zadovoljiti pred obrambo proti slabim navadam, ki jih imaš, temveč moraš biti tudi aktiven v delanju dobrega. Z »delanjem dobrega« mislim, da si koristen in da izkazuješ majhne pozornosti drugim ljudem – naj bodo to prijatelji ali pa tujci. To ni težka naloga. Najboljši način, da se pripraviš do tega je, da se prepričaš, da boš naredil vsaj eno »dobro delo« nekemu vsak dan. Kmalu ti bo lahko prešlo v navado, da boš vedno delal dobra dela.

Ni pomembno, kako majhno je to dobro delo – tudi če je samo takšno, da pomagaš stari ženici čez cesto, ali da o nekom, ki o njem slabo govorijo, rečeš dobro besedo. Pomembno je, da narediš vsaj nekaj.«

(Baden-Powell v pismu nekemu fantu iz Deškega kluba v Londonu)

Moje drage skavtinje,

To je le poslovilno pismo vam, zadnje, ki ga boste prejele od mene. Spomnilo vas bo na trenutek, ko sem vam povedal, da je vaše delo v življenju biti srečne in osrečevati druge. Zveni lepo in lahko, kajne? Druge ljudi začnite osrečevati s tem, da jim poklanjate dobra dela. Ni vam treba skrbeti za lastno srečo, saj boste kaj kmalu spoznale, da to pride samo od sebe; ko osrečuješ druge ljudi, si tudi sam srečen...

(del poslovilnega pisma skavtinjam)

KJE NAJTI INFORMACIJE IN PRILOŽNOSTI ZA DOBRO DELO?

Karitas: <http://www.karitas.si>

Rdeči križ Slovenije: <http://www.rks.si>

Unicef: <http://www.unicef.si>

Ozara: <http://www.ozara.org>

Prostovoljstvo.org: <http://www.prostovoljstvo.org/>

Misijonsko središče Slovenije: <http://www.missio.si/>

Klinični center: <http://www2.kclj.si/>